

ДІЛО

Видавничі Спілка „Діло“.

Львів, 14. лютого 1917.

Факт безсумнівний, що під час війни зросла цікавість до книжок: не тільки стрілецькі розвії шпиталі жадають книжок, але і сі, що лишалися сідома, хадають за книжки частіше, ніж перед війною. Але хоч попит на книжку зрос, книгарська продукція сильно упала. Німецькі книгарі і бібліотекарі доказують це цифрами. В 1913 р. книгарських новостей засвітилося в Німеччині коло 35.000, в 1914 р. продукція упала вже о 16 зроц., в 1916 р. нових видань було вже тільки 20.000.

Завезад не всюди був однаковий. Може на головину упала продукція географічних книжок і карт. Се дивне, бо якщо географічна карта не була таким бажаним артикулом, як тепер, — толкувати се можна тим, що поодинокі карти входять у власнім вкладі ніж попередно. Так само на головину упала продукція, видана в медичній і гігієнії, — і се знову вражає, божіків лікарська штука не мала такого поля попиту, як тепер. Пояснюють се тим, що хотівши хороши зважають богато матеріалу, то науковий дослід у теперішніх відносинах не може поступати вперед. Також книжок про сільське і демашнє господарство виходять менше, хоч зросли невзичайно відомі, присвячені питанням виживлення. Натомість треба піднести, що теольгія, з помічними галузями по невеликім засвідці 1914 р., знов у 1915 р. мала висшу продукцію ніж 1913 р. Сама теольгічна наука, правда, не розвивається, але душпастирська практика була дуже діяльна під час війни і низ проповіді і молитвенні розходяться ся дуже широко. В правничих науках застій не була надмірний, бо всіні комплікації дуже відбилися на праві і до нових законів треба нових коментарів і пояснені; так само справа зовиних відшкодувань, інвалідів і под. має широку літературу. Шкільні видавництва зменшилися, але причиною цього не є зменшене запотребовання, а радше ощадність, що не позоляє друкувати нових накладів. Навіть бібліотекистка втратила що-до числа видавництв — зате відрадним явищем є се, що тепер читають ся більше класичні річи ніж літератури новини, нераз нерівної варгоста. Наукові інституції майже цілком завісили свої видання, — се треба почислити до пасків війни. Натомість популярна література в деяких областях тішиться успіхом, особливо історично-політичні твори, поемчі писання і воєнні памфлети; на жаль тільки деякі з тих творів мають діасну настіті.

Книжка подорожала значно, але се не в перешкодою в ІІ поширеню, читачі купують і дорожні книжки, як тільки вони в інтересі ууть. Заєрхна форма книжки пізнише відмінила ся на гірше, а разом з цим зупливла ся. Публіка в що до цього досить забагатіла. Зріст естетичної смаку і критичних вимог до книжки се оскоїв, на яких можна буде будувати її відмінність.

Все те відноситься до книгарського ринку в Німеччині. Українські видавництва мають ще тяжші умови, ніж західні, тому й ванецада більший. Було би інтересно, щобі наші дослідники в області бібліографії порушіли ту важну справу не тільки з фахового, бібліографічного, але і з ширшого і громадянського становища.

Справа катеринославської організації української с.-д. партії.

Відень 11. лютого 1917.

Як доносять „День“ із Одеси, воєнно-окружний суд у справі катеринославської організації української соціально-демократичної робітничої партії засудив управителя каси хорих закладу Шодуара Романченка і селян Вирву і Дубового на 4 роки категорії. Трьох обвинених суд упійнив.

Ф. К.

Закрите катеринославської „Просвіти“.

Відень 11. лютого 1917.

Московське „Русское Слово“ з дня 21 січня с. р. доносять з Петрограду:

Нині міністер він, спр. А. Д. Протопопов одержав телеграму від катеринославського губернатора, який повідомляє, що він призначив окремим закрити українське товариство „Просвіта“. Розпорядок закрити товариство губернатор уже видав, Мотиви закриття в телеграмі не подані.

Ф. К.

† ПЕТРО ОГОНОВСЬКИЙ.

Перед двома дніми подали ми коротку вістку, яку одержали вже по заявленню числа, про смерть Петра Огоновського. Ся вістка викликала безперечно глибоке враження в широких кругах нашого громадянства, бо Покійний належав до гурту тих діячів нашого старшого покоління, яких треба називати творцями нашого національного життя в Галичині.

Петро Огоновський уродився 20. липня 1853 р. в Чагрові рогатинського повіту, де його батько був парохом. До гімназії ходив у Бережанах, на університет у Львові і Відні. В 1879 р. зложив учительський іспит і став заступником учителя в IV. гімназії у Львові; в 1885 р. перейшов до української гімназії у Львові, в якій працював майже 30 літ, аж до смерті.

Подібно, як два брати Покійного, Омелян і Олександер, що як професори львівського університету і визнані діячі на полі науки і громадянського життя поклали великі заслуги, — так само і пок. Петро Огоновський вже як студент університету почав брати діяльні участь в публичному житті. У Львові належав до акад. групи „Дружині Лихтар“, у Відні належав до „Січі“, був членом видав. секретарем і головою. На ті часи належав переписуванням українських студентів за соціалізм; сі часи в „Січі“ звались Покійний у своїх записках. Офіційно він був членом „Січі“ іменувало його своїм почетним членом. У Львові працював довгі літа в видавництві „Просвіта“, як касир і контролер. За

Виходить що-дня раніше
крім понеділків.

РЕДАКАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., II. поверх.
Кonto пошт. № 26.726.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Число телефону 251.

Рукописів
релаксія не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:

місяцю	270 K.
чвертьчно	6 —
піврічно	16 —
пільгово	12 —
у Львові (без доставки):	
місяцю	240 K.
чвертьчно	7 —
піврічно	14 —
пільгово	18 —

За заміну адреси
платить ся 50 c.

Шість виплатень:

Стрічка п'ятірка, відповідно
това 40, в надійному об
співництві з розплатою
часті 1 K. Повідомлення про
відсутність звернення
некротична сторінка з K.
Стандартна звітність
— уявлено. —

Однієї працівниці контори
у Львові 10 с.
як пропозиції 12 с.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

діяльність в тові іменовано Його в 1892 р. по-
тестним членом „Просвіти“. В 1906 р. вибрано
Його головою „Просвіти“ і на сім наївніші
становища в тові і працював він до 1912 р. Про-
ріжнородність громадянських інтересів Покійно-
го свідчить хочи-би те, що належав він до йи-
шторів заложені ремітчичого тові і „Зоря“. Побіч праці в „Просвіті“ працював також в
Наук. Тов ім. Шевченка, де належав довший
час до виділу. При реорганізації тові в наукові
відбувані Його дійсним членом тові в матема-
тично природолісно лікарські секції. Занятій
працею в творчествах, а при тім слабого здо-
ровля, не міг Покійний розвинути усіх своїх
своїх сил для наукової праці і займав ся в сій
області головною укладанням підручників матема-
тики для середніх шкіл.

Слабовітий, тихо і добре вдачі, роботя-
щий і ввічливий, сдавав собі Покійний симпатії
всіх, з ким мав зносини, як в школі між уч-
ителами І учениками так і на громадянській ро-
боті.

Покійний здавна був хорій на груді і
тільки стараний спосіб життя держав Його при
якім такій здоровлю. Нарешті се зниши слабий
організм таки не відергав, і Покійний мусів на
чужині розпрощати ся з світом.

Честь Його пам'яті!

Жалібне засідане Головного Відділу Товариства „Просвіта“ з причини смерті бл. п. Петра Огоновського, довголітнього голови і по-
чесного члена Товариства „Просвіта“, відбуло-
ся ві второк, дня 13. с. р. Провідник засідання
Вір. о. Т. Лежогубський, характеризувавши
Покійника як чоловіка на скрізь праведного і
чесного, чоловіка, що не мав в житті ворога,
підніс Його надзвичайні заслуги в розвою То-
вариства „Просвіта“. Працював тут довгий ряд
літ спершу як член Головного Відділу, а після
як Голова Товариства.

Припустити члени вислухали промови стоячі.
Щоби пошикувати пам'яті Покійного, позаяв-
лені приутні члени отримали: вивісити портрет хо-
ругов на домі Товариства, видати посмертні
підягати, вислати кондогодний письмо родині,
відправити зупокійне Богослужене, умістити
житінські Покійного разом з портретом в календарі „Про:віті“ на рік 1918 і зробити з
съого відбитку, а вкінці порішено в засаді у-
творити з власних фондів Товариства стипен-
дійну фундацію ім. Петра Огоновського для
студентів університету, узягдненем студентів,
що віддають ся студіям наук математики і
фізики.

Українська академічна гімназія у Львові
уладжує в п'ятницю 16 с. р. о 8-ї год. рано в
Преображенській церкві поминання Богослуже-
ні на упокій бл. пам'яті професора Петра Ого-
новського, на яке запрошується українську
громаду.

Тайне політичне товариство в Японії.

Японія в Америці.

Берлінські диванники доносять за російськими, що на зборах тайної японської партії „Оен-
дуон“ провідник партії Томія заявил, що Япо-
нія мусить старати ся витягнути в телерішного
політичного І військового положення як найбіль-
шу користь. В сій зборі позиція партії підперти
змагання телерішного президента міністрів Тे-
ранії, який знає, чого хоче, і рішений без-
оглядно йти до своєї цілі. Особи, які не хоті-
ли би ставити тепер остро японсько-американ-
ського питання, мусить бут усунені.

Щоби зрозуміти значення цього донесення,
треба зазначити, що „Оендуон“ є тайне полі-
тичне товариство, яке числить 10.000 членів, що
тробої в Імпірізму на все, навіть на убий-
ство політичних противників і власні смерті.
Провідником цього товариства є Томія Ору-
жі, який він воює, є політичне військо. Ми-

ністри, яких поїтіку вважає Токія шкідливою для Японії, знаходяться все в небезпеці життя. Хоч правительство знає, що інспіраторм різних політичних замахів є Токія, однак не може йому нічого зробити, бо члени тога і поводяться так, що на пройдника не може вплисти ніжкий закид.

Проти президента міністра Окуми Токія урядував два рази замах при помочі бомб, в 1890 р., при чиї Окума втратив ногу, і в 1915 р. Прізвисько замаху було, що Токія вважає поїтіку Окуми зарадто слабою й нерішучою. При виборах до японського парламенту в 1891 р. помічю Токія тішився Матсуката, який був виступає з фільотовою програмою, що мала зробити Японію світовою державою. Токія спробував китайсько-японську війну, викликуючи розрухи на Кореї. В 1903 р. агенти Токія почали організовувати в Мандріжії банду, які опіля в російсько-японській війні віддали Японії великих послуг. Агенти Токія підірвали також в останніх роках революціонерів південного Китаю проти Пекіну, щоб утворити для японського правительства привід вміщати ся у внутрішній справі Китаю. В 1898 р. Окума, а в 1900 р. його предавали Токія міністерський фотель, але він відмовив, хоча зберегти вільну руку.

Коли Токія тепер справді хоче виступити проти Америки, то се в кождім разі буде цікава гра між синими союзниками, якими стає тепер Злучені Держави Й Японія.

Втрати кораблів.

БЕРН (Ткб.) "Frigate" принес список втрат торговельної флотилії антиантанті і нейтральних держав за час від 1 до 10 с. м. Спис обіймає загалом 58 кораблів антиантанті і 38 нейтральних держав, із загальною містотою 176.405 тон. Спис основується тільки на донесеннях агентів "Lloyd's", які не брали під увагу великої скількості спрощі затоплених кораблів.

Спільний виступ нейтральних?

За обмеженням підводної боротьби?

АМСТЕРДАМ (прив.). Ходять чутки, що між правителствами нейтральних держав ведуться тепер переговори про спільний виступ для склонення Німеччини, щоби змінила або обмежила війну підводними суднами.

Застановлене італійської торговілі морської.

БЕРН (Тел. прив.) Швейцарська преса доносить, що ціла італійська мореплавба торговельна застановлена.

"Положене кожного дня критичніше".

Паризькі газети доносять в Вашингтон: Правительство постановило стати покінчо війндою зі стачовиці. Один визначений урядовик заявив: Положене кожного дня критичніше. Все таки кожного дня ясніше показається, що Німеччина всіми способами старяється обмінити війну з Америкою.

НОВИНКИ.

Львів, 14 лютого 1917

— **З Наукового Товариства ім. Шевченка** На засіданні історично-філософічної секції Науково-го Товариства ім. Шевченка 6. лютого обговорено справу ювілея, як приходить в 1917 р., а саме: андріївської умови, львівського університету, галицького станового сейму, автономії Галичини і сотих роковин уродження історика Миколи Костомарова. Всім ювілеям рішено присвятити і статі у виданнях товариства. Діяльністю Костомарова буде присвячений окремий том Записок зі статями такого вмісту: Ко стомарів історик, археологічні праці Костомарова, громадянські погляди К. Костомарівським; побільше будуть поміщені пригадані замітки і причини до біографії наукової і літературної діяльності К. По можности будуть уладжені також святочні збори на пам'ять ювілея.

— **Пархіальні печатки.** Нам пишуть: Наслідком розпорядку Міністр. Ординаріяту у Львові з дня 24. вересня 1915 ч. 157/орд. (оповіщено в ч. 3 "Львівських архієпархіальних Відомостей" з дня 1. жовтня 1915), поручаючого духовенству уживати в своїх внутрішніх і віншініх урядованню народної мови і шкільної правописи, оказалася потреба застутити також давні парохіальні печатки, зладжені стилізованою пра вописю, а ще гірше так зв. "язичком" і правдивою „какографією" (на пр. „Печать гр.-кв. чи на приходського въ Лабовой") — новими, спорядженими українською мовою і шкільною правописною. Богоугорські парохіальні уряди се зробили, однак ще не всі, бо ще й тепер деякі парохіальні уряди от хочби у Львові (на пр. церкви Успенської і Преображенської) уживають старих печаток, які повинні би вже піти до архіву. Переобрана печаток повинна на наш погляд дотичити передовсім мови і правописи. Деякі парохи, уряди однак пішли далі і почали змінювати також образки на печатках. Не входимо в те, чи вони до того управнені, однак думаємо, що зовсім невідповідно є замість риторики представлюючої Святого чи Праздника (на пр. Покрову чи Д. Марії) уміщувати цісарського орла. А таку печатку має парохіальний уряд у Вороні, товмачького деканату, а саме навколо напису „Печать церкви у Вороні. Товмач. Sigillum Eccliesiae in Vorona Tummacz", — а в середині — найзначніший цісарський орел, так неначе би се була урядова печатка суду, староства, округа скарбового і т. п. Рівно ж напис латинською

мовою є зовсім злишній, але наші люди за всіди хотути здобути ся на щось оригінальне. Подібні позиції українською та латинською мовою (хоч без орла!) мають під Львовом гр.-кат. парохіальні уряди в Дмитровичах і Товшеві (осідок галицького деканату). Час оби вже постарати ся о позиції вміщує. Так само буде би найкраща по-права постарати ся о усунені дигогізів з первісного, які на жаль бачимо наявіть недавно Львова..

— Команда українського Асамблеї подає до к. домі, що передача стрілецького правора почала зарадя причин від Команди зовсім недалеких відбути ся не могла.

— Засідання історично-філософічної секції Наук. Товариства ім. Шевченка для вибору дійсних членів буде в четвер 1 березня о год. 6 вечором, в кандидатії товариства.

— Бібліотека Головного Видлу Товариства Просвіта в 1915 і 1916 рр. В часі інваліді буде бібліотека земкнена і опечатана російськими властями. По інваліді функціонувала бібліотека з часів від 15. жовтня 1915. до 30. червня 1916. В тім часі користало з неї 202 особи, а то 145 гімназіальних учнів, 1 учесник учительської семінарії, 12 учениць гімназії СС, Василівки, 15 учениць учительських семінаріїв, 2 студенти вищих шкіл і 24 особи в поза молодіжі середніх і вищих шкіл. Сим 202 особам видало 2289 томів. Плати за визначене не брано зараз бібліотеки жадної, лише на оправу 2 сот. від тому, не виключаючи притім добровільних допливів. В той спісів вібрано в згаданім часі книгу 62 кор. Шо дотичить приrostу книжок назажити занотувати, що бібліотека зростає головно дарованими книжками і тою дорогою дісталася бібліотека в тім часі 205 книжок. Бібліотека містила ся до половини 1916 р. в домі Товариства, Ринок ч. 10, на першій поверхі, в другій половині 1916 р. перенесено й на другий поверх (вхід від галерей) і є отворена кожного дня від год. 4—6 вечором.

— З півночі Ст. Сидорович, одн. добров., золонен. в Росії, в Нечаянному, херсонської губр. Одес. у.

— **Жертгенність Лемків.** Нам пишуть: В селі Незнасівій, горлицького повіта, глухій захудлій Лемківщині заколядували школіні дітвори взуту 67 корон. Квоту єю розділено в сей спосіб, що 40 К є віддано на волинські школи, решту ужито на місцеві ціли. Жертва ся є дійсно важливим даром, коли зважимо, що село числило 40 хат, а в додатку в часі воєнних операцій зістало цілковито спалене.

Нові книжки і видання.

Осип Залеський: "Пісня борців" (слова О. Олесь) на муз. хор, присвячена УСС. Українське видавництво „Ліра" ч. 9, віна 60 с.

Осип Залеський: "Полігли в бую" (слова М. Голубця) на муз. хор, Українське вид. „Ліра" ч. 10, віна 120 К.

Можна замовляти в книгарні "Наукового тов. ім. Шевченка" у Львові, ринок ч. 10.

Святий вечір „на Гвінті".

Гутірка.

Навіть у людини, найбільше в жорстокостях війни отупіло або притиснено в "Hinterland" і всікими страхітками істноває, слова "Святий вечір" наносять на леди, якими тепер душа обросла, темний Гольфштадт лірики. Знаю люді, які бояться ся сей один вечір бути самими, хоч поза ним не шукують гурту. І і такі, яким не страшно лиши раз тоді доторкати ран, згадувати давно похоронені імена, мимо того, що в правила не оглядають ся поза себе, щоб не попасти в круговорот особистого терпіння, яке губить амис для почування загалу.

"Святий вечір на Гмінді"! Сих кілька слів замикає в собі один з найбільше виразних епізодів, які переживають тут наші виселенці. Не говорю про декоративний бік річі — про фасонок нового одягу, церков, сіючу світлами і ликом многоцвітних різ, або про хвою чи там "деревце", обвішане чічками напроти церкви врат. До всякого рода параді і ефектових мильних пурпур табор, що лежить як узол на лінії Прага—Відень, вже звіні і напраду не в праздничних бліскальцях річ, а в сім теплім ляготі, що торкає душу, засипає на морозі, нащенту її забути річі заставляє дивитися кругом себе в пошукуванні того, що живі людині сяєте і найдорожче — дому.

А дім як містить духової не може існувати на Гмінді. Тисячі і десятки тисяч людей, які не вважають іншій збіжній интереси, не розділюють розбіжності, живуть тут чорними кулами, як тагали в насаконечним передновку, як побили людське муравище на велетенськім, пересильним стапі. Вже село, "квартри", на які

час до часу незначними гуртками виписують на них, дас хоч в карикатурі щось з "дому" — унормоване заняте, дрібні радості, пливучі з власного кута, в якій не лізуть кожду мінуту чужі очі і ноги, а надівся є там творча природа, в яку ксім вросло серце злібороба і якій він іде на зустріч з первоуткою любовною тоскою. Наши із піти охочо в села, але тих, що приневолені оставати ся, дуже, дуже богато.

І тому, розуміючи чулою інтуїцію, як нестерпно але проводити таїві вечір без ніжкої і краси, як болюче видіти святий день у цілій нагоді безсильного убожества, — гурт тутешньої інтелігенції з паненою дісторовою Бухнер, матірю тутешнього начальника табору, на чолі, задумав роздачу різдвяних дарунків для всіх дітей Гмінди, бажаючи сим способом хоч трохи і хоч на часинку піднести настірій у старшина, внести щось з доброї сuggestії у всі приспані злідніми бараки.

Фабриканти, які ріжними часами доставляють всиччину для табору, скинули тут свої депо: будо іх немало — як на хвилю — нерв коштовні. Гурт інтелігенції, відбувши много нарад під неструдженем, проводом п. Бухнер, поділив між себе плян роботи, не легкої, коли зажадити, що у Гміні є ще коло шість тисяч дітей ріжного віку, з яких кожде мало бути обдароване подарками, відповідними по полі і віку. Цілі тижні вперед стягано статистичні дані, класифіковано поодинокі групи дітей, складано пакунки після родів і їн, так, щоби кождий сортимент не перевинував в гори назначеної суми.

І як за потертим чарівної личини Алладин бачив те, чого забажав, так тут пляновий поділ вільності одиниць спровали, що торже ство відбувло ся гладко, живо, без суполок

і непорозумінь, а що найважніше, сей діяль був повній радісний гамором дітічним, умкну без застережень.

Мені випала роль роздавниці на XVI. секції. Барак був чисто вимитий, за всю обстанову мав два столи, заставлені війском подарків, за серединні горли сівчики на ялинці, прибраний чіпами і срібною пряжею, між усім тим увінчаний "матечко", уставляючи на лавках в спосіб шківкою і приманчий дітічі черевички, розглажувала малі волічкові кафтаники з білою обшивкою на ковірі рукаவація. В декотрих черевичках сточав полішнель, жовнір з хрестом, кістяні тараражка, мінич з целюльою. Я мала серед всіх тій мертвій пішноти, фізично з душевною мерзлістю.. Служачий з надвору став се пускати довгим ланцом матері з немовітими на руках, сестер з малими дітільни, що під дорожкою чіпали ся спіаніци старших, боячи ся чогось неясного для себе, батьків зазрізані, з червоними від плачу очима. Й такими ж дітічними руками напливали аж аж до кінця вікна, середину поставили тих небожат, що заскочили в коси і хустки як Самосди заримували прийти самі. Скілько зоркого, сумогитого проміння спадало ся на покусливі яблока, забавки, книжочки з пестрями картинками. Матері поглядали мило, жіночно льгікою, яка олицяється на сентименті, розсужджуючи, що треба роздавницю віднати для своїх дітічів. Добирали хвісті, щоб я звернула увагу на всі прилади ся позикутавши в лахміті маліх людей, філігурвали кармінні і гілубіми очима, допрошуваючи окремих поглядів. Ударяло мене, які всі ті дітічі старі... Як привиди, що їх натовплює увага на всіх, одно до одного майже коханічно краскою лиці й зразом очей, стояли, жадно витягуючи вперед тенішиши. Ніде ніку

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

«Пяткова система».

На необхідну потребу удержання 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх по-дій тим дорожчі і важніші для української справи, конечні як найскоріші і найбільш жертвує.

Спиридон Губчак, директор Тов. «Віра» в Перемишлі 100 К.; п. Дра Михайла Кося в Берні, п. Дра Івана Куроцького в Калуші, п. Йос. Калужняцького ц. к. судю по в. Перемишлі.— Марія Лотоцька з Стронянтина 5 Корон Дністер.— Марія Смішко 5 К (Дн.); Меніславу Оссовську в Львові, Львів Геша УСС, Володимиру Дорош в Бринзах церковник, Леська Бідешкого уч. VI, кл. гімн. в Ярославі, Евгенія Бобовника уч. VI, кл. аж. гімн. в Львові — Людмила Шевченко 5 К; п. Олю Левкевичу в Перемишлі, М. Говриця поруч. УСС, Пелюсю Пауківку абсолютницю укр. ліцея Лози, Стефу Назаревич абіт. укр. ліцея Перемишль, Евгению Очабрукшу Глумче, Галию Ільницьку з туристику українського ліцея Перемишль.— Скарбек Олімпій 15 К; п. Іванну Тисову жну свящ., в Хлівчанах, п. Клементину Байнорівну учительку в Пукові, п. Йосифа Лясовського касира Союза Кр., пп. Івана Семчишина і А. Окпіша урядників Нар. Торговії.— п. Іван Бордун в Бережані 5 К (Дн.); і кільчи на ту квоту всіх селян, стрійського деканату.— Свістель Франц четар 10 К (Дн.); старш. лікаря д-ра Осипа Залужного, д-ра Володимира Біловори, поручника Мірона, Лущкого і лікаря запасного Коша УСС, Костя Вогівіку, — п. Александер Тржесьньоцький 10 К; Волод. Дидинського надійнініра в Сяноці, В. Манастирського в Сяноці, Гр. Демчука проф. в Сяноці, п. Марію Стангенберг учит. в Юліні і о. Романа Дрималика пар в Стронянці.— Іван Стецьків полева почта 295 5 К (Дн.); п. Зузю Чичулівну учительку в Ріпчицях, п. Юліана Карпинського Rue 1/77 в Ярославі і товариш 33 полку красової оборони Григорія Волосинського, Ів. Пика і Василія Соболя.— Миськів Семен, хорунжий, поч. пол. 79, 5 К (Дн.); п. Дмитра Бахівського, Тустановичі, Людвіка Ганкевича, хорунж. 55 пп., Михайла Клосенчика, кадет асса. 55 пп., Bielitz, Василя Ціоні, Глинини, Дмитра Миськова УСС, Львів.— Одеса Чичула, Дієстрік дубовий 5 К (Дн.); — Лисковський І Стефан, Долина, 4 К (Дн.); Пансіство Паріла Еміль і Анна (кожде особіно) учитель Долині, Іван Кочерхук, учитель, Туря Мала коло Долини, Лев Павличин, учит. в Лолині коло Долини, Іван Скоморовський, учит. в Креховичах, п. в місци, Стефан Личковський в Торговиці, пов. Томач, евак. тепер в Долині.— п. Ничай Стефан, парох в Манастирку 10 К (Дн.); д-ра Івана Кунієва, власника Улицька зарубаного, інжен. Зенона Горницького з Рави руської, Теодозія Лещинського, офіціяла уряду подат. в Раві руській, о. Ів. Кадинського, пароха з Волині Комаревої і о. Льонг. Тустановського, пар. з Вількоміровецьк.— Адвокат д-р Лонгні Озаркевич в Городку

яг. 10 К (Дн.); — Стефа Адріянович, Деревин 15 К (Дн.); — о. Володимирівський, Гусне 5 К (Дн.); о. М. Куновського з Матько-ві, п. Н. Яримовича з Корелич, о. М. Романовського з Либохори, о. П. Кобзака з Орове і о. І. Лішовського з Висоцька нижнього.— Кокоруда Іван, Off. St. Vi. 20 К (Дн.); Вп. хор. Гробельського і Шинкарівка, рах. під-оф. Кликала і Катрача, фельф. Скорупського і Ясінського та цугсф. фон Шота етап. почт. 259, фельф. Кравчука і рах. під. Дачиніна, усі 58 п. піх.— Орест Чемеринський 5 К: Мартусю Чемеринську Пітріч, Галичу Коцюнікову Глинину, Марійку Гаркаву Львів, Марійку Стеткевич Морава, Лілю Шевченкому Гмінд.— Ірина Маренін, Яворів 4 К (Дн.); Всч. о. Михайла Твердохліба в Вербіці, о. Віктора Жука з Завадова і Влов. п-ю Олену Зраду з Лукова.—

Просямо усіх Вп. Жертводавців придержуватися форми вголашуваної в Ділі, значить ся на самперед пише ся Ім'я, написана, місцевість жертводавця а опіскя по двох точках (:) ви кликаних.— В той спосіб захищати нам богате роботи, бо не треба буде кождої картини переписувати, а просто дастя ся Ім'я до друку.

При сій нагоді пригадуємо, що жертви складається пятковою системою, значить можна не більше як пять осіб викликавати. Понад п'ять будемо счеркувати.

АДМІНІСТРАЦІЯ ДІЛА — Альбі, Ринок 10.

Жертви просить ся посыпати до кред. тов. «Дністер» (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, повідомляючи коротко адміністрацію «Діла» і ви кликаних.

ОПОВІСТКИ.

1 Український Народний Театр Тва «Бесіда» у Львові. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В четвер дия 15. лютого «Степовий Гість» драма на 5 дій Б. Грінченка.

Білети раніше набуты можна в «Народній Торговлі», в день представлення при касі від год. 5. п. п. Початок о год. 7. вечером. 2-2

| Бібліотека Товариства «Прогресія» отворена кожного дня від години 4-6 вечером. 2-10

| Самбуачч укладу п. О. Солтиса до набуття в книгарні Тов. ім Шевченка Львів, Ринок 10. 4-3

| Дня 1 листопада 1917 р. відбудуться в Жовтіві в «Народнім Домі» о год. 11 перед поїздом загальні збори філії «Сільського Господаря». Просить ся о численні участь.— Виділ. 130 і-1

- СКЛАДАЙТЕ ГРОШІ - - НА ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ! -

(Адреса: І. Romanzuk, Wien, Parliament)

пустоти, ніде свавільного сміху, що відбиває в собі діточне блакитне небо. Я звернула ся за поясненем до сестри, бо як не дія, є ще й здорові діти «на Гвінт».

— Вони всі із шпиталів — обясняє вічливо сестра, сівітловолоса Reichsdeutsch-he* а го стрим іносиком і тонкими, енергічними губами.

Так, дійсно — до когось небудь, що на руках у матері я скію ся, заговорю, кидає собою мов в страху у бік, не раде й глянути, ховає голову і кричить. Матерям се неприємно і вони оправдують дігній, кажуть ім подавати руку, кланятися, і бувають сердні та діткнені у своїх надіях, як вони не хочуть того всого робити. Се є нестерпно сумне і я збентежено йду від них.

Від знаку сестри все тихе, лише свічечки на ялинці порскають сейтлики пилом і мов іде від них монотонний, дрібний шум, як коли мо росить мрака. Починаю свою скорбну річ: ось переводжу подібності в судьбі тої, що втікала в світ за очі перед іродом, так як неодна українська матір перед ворогом по ямах ховала ся, по лісах, аж прибила ся у край чужий, далеский, з дорогим тагаром на руках...

Се, що приходить тепер, є як войк, в внутренності душі видертій, люди сплакують з душі камінь, сідають непосильний тягар від теплоти, сердечної слези.

Не можу говорити, голос рветь ся, і я скоро, штучною енергією, кінчу. Беру в руки картку заповнену німецькою перекрученими на-звищами, викликую, кладу у мілі рученські таємні пакунки, коробки, одіж, аж поки сей довгий коридор не відійтиметь слуга за двері салі. Столи стоять чим раз пустіші, бірак сієті вінком обдергтий в прикрасі і понурій як кожде незаміщене житло. Діти, що раз у рік

дірвали ся яблок та цукорків, ідуть живо та голоно, як крілки, оглядають на ходу ріжні на перові і бляшані діва, виркають боком на ті, що в руках у сусіда. Крівь отверті двері плаєть ся мороз, в улиці доходить скрипучий танок діточних ніг, у якім помітна радість, наче похміле.

— Чому держите таку велику дитину на руках? — питают ся чоловіків з чорним, розкошливим волосем, що поюло кожуха заслонює зайсані ноги може осьмилітньої дівчинки.

Обернув на мене червоні очі і сплакав:
— Тому, що воно — сирота, мама на Гвінт померла, прошу пані...

Бідчисків він живе ще після понять старого часу, означає людські болі і життєві факти старими називами, він ще не прибив ся дішою до того трагічного берега, де вартості признали ще вчора вічними, нині стали сентиментальною завадою, що й відкидає без скрупулів сучасна життя i titans...

Кідало останні річі між жіночою юрбою і виходжу на простір. З усіх секцій пливуть струйка міді діти, руки у них повні всяких веєлим крамом, шапки зуховато почіплені від байдорости, ноги підстрибують незвично на деревляніх підошвах.

Вечером я вийшла на битий шлях і в котрий барак поступила, всюди грали ся на ділових діті. Вони «різабули солодку різденіну кутю, якої тут не мають, і щораз торкали питаннями старих, що сидили серед тяжкої застанови, оперши сchorнілі лінці на долонях.

Матрія Гриневицька.

ВОЕННІ КОМУНІКАТИ.

Австро-Угорського ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дія 14. лютого 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Група війск Макензена: Не було особливих подій.

Фронт архікнязя Йосифа: На південні від Бекас відперли мі кілька російських наступів. На дорозі від Валкпунти здобули нації війска російські становища: опіля неприятель, щоби його віднімати, виконав залежні сильні протинаступи. Полонено 23 офіціїв 1200 жовнірів і здобуто 12 машинових карabinів, 6 метавок мін і 3 гармати.

Фронтки, Баварського: Немає нічого оголосити.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ і НА БАЛКАНІ.
Без зміни.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гевер

з НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дія 14. лютого 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війск баварського наслідника престола Рупрехта: На північній березі ріки Анкri неприятель віддалі наступі по дуже сильним артилерійським підготовленю і при ужитку значних сил пхоти. Перед полуднем атакував він два рази на південні від Сірр. Оба наступи відпerto в боротьбі в близькі. Части неприятельських війск, які усідалися перед фронтом, розігнано в протинаступі білим оружжем. Заважане готовлене дальших відмог на північ, а по полудні та кож на південні від Анкri, взяла наша артилерія під успішний огонь ініція. Аж до Сомми була також в інших відтінках гакож з ночи сильна огнева боротьба.

Група війск німецького наступника престола: Наступи наших військ відділів* в луці St. Mihiel і на західній стоні Вогезів були успішні.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Фронт князя Баварського: Не було ніяких особливих подій.

Фронт архікнязя Йосифа: В відтинку Мештіганешті осігнули вчера наші війска нові успіхи. Здобуто приступом кілька російських становищ і вдердано їх проти нагальних противників. Число положень побільшилося на 23 офіціїв і над 1.200 жовнірів добича на 3 гармати, 12 машинових карabinів і 6 метавок мін.

Група війск Макензена: Здовж Селету і Дунаю гарматний огонь і перепалки позицій.

Македонський фронт: В Луці Черні наступи Італійців в цілі відобрани гр на схід від Паральова, мимо охвіденої огневої діяльності, остали без ніякого успіху.

Перший ген. кватормайстер Людендорф.

В справі української війської бібліографії.

Нам прислано стечо відозу.

Отсім звертається ся відмінний в друге до П. Т. українського громадянства, а передовсім до шановних письменників редакторів й видавців, як неменше до наших хвалівих Товариств з укінним професієм надсилати підписаному своїм виданням, всіхкого рода воєнні публікації, часописи, журнали, а наяві поодинокі часописні виризи (спеціально разомідіть ся о публікації і відзвізу чужої преси про нас), з яких можна б користати при укладі таких публікацій, як: «Загально українська бібліографія за 1914—1917 рр.», при видавництві «Голосів» чужої преси про українську справу в часі світової війни» або при укладі «Українського народного піоніка», де містили б ся всі публікації, видані на протязі воєнної пори, всі важливіші в діловій європейській пресі про нас і де згадувало б ся всіх Українців, що згинули на полі бою наслідком воєнних походів і рап, або як жертви світової хуторянині.

Щоб зазумане діло вповні зловіло свої мети та містило по змозі весь друковані матерії воєнної доби, підписаний звертається ся до всіх, що признаною потребу такого видання.

